

Geannoteerde Agenda Raad Buitenlandse Zaken 17 maart 2025

Op maandag 17 maart 2025 vindt de Raad Buitenlandse Zaken plaats in Brussel. Op het moment van schrijven is de agenda nog niet bekend. De Raad zal naar verwachting spreken over de Russische agressie tegen Oekraïne, Iran, de EU-VS relatie en de situatie in het Midden-Oosten. Op dezelfde dag zal een conferentie over Syrië plaatsvinden. De minister van Buitenlandse Zaken zal naar verwachting niet kunnen deelnemen aan zowel de Raad Buitenlandse Zaken als de conferentie over Syrië vanwege een uitgaand staatsbezoek.

Russische agressie tegen Oekraïne

De Raad zal naar verwachting spreken over de ontwikkelingen ten aanzien van de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne. Hierbij zal de Raad spreken over de brede steun vanuit de EU en EU-lidstaten, die voor Oekraïne van existentieel belang blijft. Naar verwachting zal de Raad hierbij ook verder spreken over de uitkomsten van de buitengewone Europese Raad van 6 maart aanstaande. Hierbij zal naar verwachting in het bijzonder worden gesproken over de urgentie van het intensiveren van militaire steun aan Oekraïne, waaronder met aanvullende initiatieven in EU-verband, en Europese samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie, mede in het licht van de veranderde inzet van de nieuwe Amerikaanse regering.

Het verloop van de oorlog raakt de veiligheid en bestaanszekerheid van Nederland en Europa op fundamentele wijze. Het kabinet onderstreept dat het cruciaal is om Oekraïne juist nu sterk te positioneren en de druk op Rusland te blijven opvoeren om de agressieoorlog te beëindigen. Het kabinet blijft Oekraïne actief en onverminderd steunen, zowel politiek, militair, financieel als moreel, in tijden van oorlog, herstel en wederopbouw, voor zo lang als nodig is. In dit kader blijft het kabinet andere EU-lidstaten oproepen hun bilaterale militaire steun te intensiveren en blijft het kabinet pleiten voor een versterkt mandaat van de EU Military Assistance Mission (EUMAM). Ook zal het kabinet oproepen tot spoedige aanneming van een ambitieus zeventiende sanctiepakket om de druk op Rusland te verhogen. Daarnaast blijft het kabinet zich inzetten voor een duurzame en rechtvaardige vrede voor Oekraïne, waarbij Oekraïne onderhandelt op basis van kracht. Hierbij is het uitgangspunt: niets over Oekraïne, zonder Oekraïne; niets over Europa, zonder Europa.

Iran

De Raad zal ook spreken over Iran met naar verwachting aandacht voor onder meer de regionale ontwikkelingen, het nucleaire dossier en de samenwerking tussen Rusland en Iran. Het kabinet zal hierbij het belang benadrukken van een gezamenlijke EU-aanpak, gericht op onder meer regionale de-escalatie in het Midden-Oosten en het voorkomen van een Iraans kernwapen. Ook moet de EU blijven zoeken naar mogelijkheden om de Iraanse militaire steun aan Rusland ten behoeve van de Russische agressieoorlog in Oekraïne tegen te gaan. Hetzelfde geldt voor Iraanse financiële en militaire steun aan diverse gewapende en terroristische groeperingen in het Midden-Oosten.

EU-VS relatie

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken zal er naar verwachting gesproken worden over de EU-VS relatie. Het kabinet acht het van belang om doorlopend over de relatie met de VS te spreken nu de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. De trans-Atlantische relatie is voor Nederland en de EU van wezenlijk belang. Bovenal voor de Nederlandse en Europese veiligheid, welvaart en geopolitiek. Voor Nederland is het cruciaal dat de EU de Amerikaanse regering eensgezind, proactief, positief en pragmatisch benadert.

De situatie in het Midden-Oosten

De Raad zal waarschijnlijk spreken over de situatie in het Midden-Oosten. Naar verwachting zal worden stilgestaan bij het belang van voortgang van het staakt-het-vuren in de Gazastrook en de onderhandelingen over de tweede fase, die belangrijk is voor de vrijlating van alle Israëlische gijzelaars en voor duurzame verbetering van de humanitaire situatie. Naar verwachting zal de Raad ook stilstaan bij plannen voor de *Day After* in de Gazastrook, met in het bijzonder aandacht voor het

voorstel van Egypte en andere Arabische landen voor de Gazastrook dat naar verwachting op 4 maart as. zal worden gepresenteerd in Cairo. Waarschijnlijk zal de Raad ook spreken over de zorgelijke ontwikkelingen op de Westelijke Jordaanoever.

Het kabinet blijft in EU-verband steun uitspreken voor steun aan de Palestijnse Autoriteit en zet zich in voor sancties tegen gewelddadige kolonisten en aanverwante organisaties. Conform motie Piri c.s.¹ wordt daarbij ingezet op een vergelijkbaar ambitieniveau als internationale partners. Tevens blijft het kabinet zich inzetten voor sancties tegen Hamas en gelieerde groeperingen.

Het kabinet begrijpt de veiligheidszorgen van Israël maar benadrukt dat militair optreden niet mag leiden tot verdere escalatie en een vreedzame politieke transitie in Syrië niet in de weg mag staan. Het kabinet benadrukt dat de territoriale integriteit van Syrië moet worden gerespecteerd en herhaalt dat de tijdelijke maatregelen niet mogen leiden tot een langdurige bezetting van Syrisch grondgebied. Het kabinet zal in EU-kader pleiten voor een oproep aan Israël in gesprek te gaan om met de interim-regering in Damascus, waarvan onder andere een plan voor terugtrekking uit het zuiden van Syrië deel uitmaakt.

Syrië conferentie

Op maandag 17 maart zal en marge van de Raad Buitenlandse Zaken de 9^e editie van de *Brussels Conference* plaatsvinden. Tijdens deze conferentie zal naar verwachting gesproken worden over wat er politiek en financieel nodig is om Syrië te ondersteunen bij een vreedzame inclusieve transitie en de wederopbouw. Regionale partners en het Syrische interim-bestuur zullen ook uitgenodigd worden voor deze conferentie. Nederland zal tijdens de conferentie blijven inzetten op een inclusieve transitie, met respect voor de rechten van alle gemeenschappen in Syrië, zoals christenen en Koerden. Nederland wil ook zien of de goede voornemens die door het nieuwe bewind worden gecommuniceerd, daadwerkelijk worden gerealiseerd. Onderdeel van deze conferentie is ook een ministeriële *pledging* bijeenkomst. In dit kader ondersteunt het kabinet ook in 2025 humanitaire hulp voor het lenigen van acute noden in Syrië. Daarnaast blijft Nederland internationale organisaties steunen die actief zijn op het terrein van stabiliteit, humanitaire ontminning, migratie en ontheemding en accountability. Verdere betrokkenheid van de internationale gemeenschap zal nodig zijn voor wederopbouw en het waarborgen van de stabiliteit, zodat de Syrische economie kan herstellen en terugkeer van vluchtelingen op termijn mogelijk is. De *Brussels Conference* biedt gelegenheid om deze betrokkenheid met partners verder vorm te geven.

¹ Kamerstuk 21 501-02 nr. 2870